

Pia Dahl (FP):

Jeg vil starte på kulturministerens sidste side og citere derfra, hvor der står:

»Den økonomiske situation, vi har i øjeblikket, er ikke den bedst tænkelige for gennemførelsen af de mere udgiftskrævende forslag i kulturleksportbetænkningen.«

Det er set gennem Fremskridtspartiets briller nok det allerbedste, der står i denne redegørelse. Det tyder da i hvert fald på en vis realisme.

Men ud over det er der da også små bitte skridt i den rigtige retning. Det er da glædeligt, at man har fat i, at kulturens livsnerve ikke bliver truet af bureaukratiske og overnationale styreformere. Det ser vi bestemt også i Fremskridtspartiet med stor sympati på. Ydermere har kulturministeren også øje for og lægger meget stor vægt på, at det er i mangfoldigheden og ikke ensretningen, at rigdommene og mulighederne ligger i kultur og i kulturudvekslingen som sådan.

Fremskridtspartiet er bestemt ikke modstander af kulturudveksling, vi har bare den principielle holdning, at staten dybest set bør blande sig uden om den kulturudveksling. Har man lyst til i Wien at høre Wagner i dansk opsætning eller omvendt i København i wienerisk opsætning, ja, så gælder det vel bare om for Danmarks vedkommende, som vi taler om, at være tilstrækkelig dygtig. Ministeren lægger jo også vægt på i redegørelsen, at vi skal opretholde kvalitetsniveauet og da også se på kulturen som en salgsvare.

Der bliver også talt om uformelle kontakter. Ja, det er dem, som Fremskridtspartiet ser som det, der kunne drive værket. Det skal man nok selv finde ud af, uden at overpaver tager sig af det.

Man skal altså også se kulturudvekslingen eller kulturen som sådan som en del af vores erhvervsliv. Hvis erhvervslivet havde bedre vilkår, end det har i dag, havde det måske også råd til at yde en eller anden form for støtte til at give dansk kultur videre.

Det er også rigtigt, hvad der er blevet sagt, at det er vigtigt, at vi herhjemme kender til andre landes kultur, netop i eksportøjemed. Der bliver også i redegørelsen lagt vægt på, at man må kunne anse kulturen som et produkt, men man siger dog samtidig – og dér vil jeg spørge: hvorfor det? – at kulturen alligevel må anses for at være så speciel, at den skal underlægges sær-

regler, herunder subsidier. Heri er Fremskridtspartiet som bekendt ikke enig.

Ministeren lægger vægt på, at en af hjørnestenene i kulturudveksling er gensidig tolerance, gensidig respekt. Jeg kan ikke nære mig for at nævne, at man jo nu spekulerer i at få bygget en moské her i Danmark, og jeg kunne godt lide at vide, om kulturministeren nogen sinde har prøvet at forhøre sig enten i Saudi-Arabien eller i Iran, om Danmark måtte have lov til at bygge en lille kirke i deres land, for dér er jeg nemlig sikker på, at kulturministeren vil få et helt klart nej. Det tyder jo sådan set ikke på det, som vi kalder gensidig tolerance eller gensidig respekt. Det er altså en tolerance eller en respekt, som kun går én vej.

Hr. Helge Sander har i B.T. forleden dag talt lidt om, at man skulle nedlægge Kulturministeriet, og vi er da i Fremskridtspartiet glade for at høre, at Venstre har den holdning, og selvfølgelig også at kulturen skulle være en integreret del i alle de øvrige ministerier. Det er da en glimrende tanke, og den vil jeg håbe at Venstre arbejder videre med.

Der er blevet fokuseret på Østeuropa, og jeg vil kun knytte den kommentar til, at lad os dog blande os udenom, for de mennesker i Østeuropa har sikkert andre problemer lige for tiden end at tænke i teaterbaner og sidde på skolebænken. De trænger nok først og fremmest og allermest til at gøre deres egne erfaringer og ikke at få trukket vores holdninger og ideer ned over deres små hoveder.

Marianne Jelved (RV):

Jeg vil også gerne indlede med at sige tak til kulturministeren for redegørelsen. I øvrigt vil jeg sige – og jeg ved, jeg har sagt det andre gange, når vi drøftede kultur på den ene eller den anden måde – at når Det Radikale Venstre snakker kultur, så gør vi det altså ud fra et bredt kulturbegreb, som dækker kunst, selvfølgelig, men f.eks. også de demokratiske traditioner. Hvis jeg skal nævne noget, som mange nævner i disse år, så er den danske andelsbevægelse jo også en kultur, der er fremvokset af en dansk tradition, dansk historie, og er også en del af den danske kultur – også kulturpolitisk, når vi taler om udveksling mellem Danmark og andre lande. Det er også vores uddannelsessystem, vores folkeoplysningstradition, vores tradition for et foreningsliv, som er nok så stort i forhold til så mange andre landes.